

Krytonos cibulový (onion weevil)

Krytonos cibulový (*Ceutorhynchus suturalis*) poškodzuje predovšetkým cibulovú zeleninu. Škodca patrí do triedy hmyz (*Insecta*), radu chrobáky (*Coleoptera*), čeľade *Curculionidae* a rodu *Ceutorhynchus*. Vyskytuje sa aj na území Európy. Ide o druh škodlivého organizmu, ktorého výskyt väčšinou je lokálny a iba v niektorých lokalitách. Tento chrobák má len jednu generáciu za rok. Konkrétne poškodzuje skoro vysadené cibulové rastliny.

Výskyt dospelých jedincov možno zaznamenať už začiatkom apríla až do konca júna, pričom sa živia listami, kde vytvárajú rôzne nepravidelné otvory. Dospelý jedinec má veľkosť 2,5 mm a prevládajúcu čiernu farbu tela. Samičky vytvoria na liste otvor, kde kladú biele oválne vajčka. Stretnúť sa môžeme aj s úživným žerom na listoch, ktorý spôsobia dospelé jedince.

Charakteristickým príznakom činnosti lariev na jar sú chodbičky na listoch, zvonku viditeľné ako pozdĺžne biele pruhy. Žerú vo vnútri listov. Larvy bývajú žltej až žltohnedej farby a napádajú pletivo listov. Dospelá larva meria asi 7 mm. Dorastené larvy zaliezajú do pôdy, kde sa kuklia v kokóne. Dospelé jedince novej generácie sa potom objavajú v júli alebo auguste. Tieto jedince po krátkom období žeru na cibulových rastlinách prezimujú v úkrytoch.

V rámci ochranných opatrení sa odporúča 4-ročné striedanie plodín. Nepestovať cibulovú zeleninu na miestach, kde sa škodca vyskytol v predchádzajúcom roku. Na menších plochách je účinne zničenie napadnutých častí hostiteľskej rastliny a vývojových štádií škodcu. Využiť možno aj ochranné siete, ktoré slúžia na ochranu rastlín proti dospelým jedincom. Na chemickú ochranu nie sú povolené žiadne konkrétne prípravky na ochranu rastlín proti krytonosovi cibulovému. Avšak môžeme využiť pomocný prípravok Arboband-lepové dosky žlté s účinnou látkou polyolefíny, ktorý je povolený všeobecne voči krytonomom. Žlté lepové doštičky slúžia na monitoring lietajúceho škodlivého hmyzu. Pred ich použitím si dôkladne prečítajte návod na použitie! Určené sú aj pre neprofesionálneho používateľa (záhradkára). Jednotlivé lepové doštičky treba od seba oddeliť a zavesiť v blízkosti rastlín. Zavesiť v dobe predpokladaného náletu sledovaných škodcov. Pri zelenine aplikovať najlepšie ihneď po vysadení alebo vzídení hostiteľskej rastliny.

Ing. Maroš Lučaj
ÚKSÚP – OOR
17.02.2025